

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 026529 17 U
Sarajevo, 18.12.2018. godine.

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija _____, kao predsjednika vijeća, _____, kao članova vijeća, uz sudjelovanje _____, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH, ulica Kralja Petra I Karađorđevića broj 83/A, Banja Luka, zastupana po zakonskom zastupniku, _____ i Bosna Bank International dd Sarajevo, ulica Trg Djece Sarajeva bb, zastupan po punomoćniku _____, advokatu iz Sarajeva, ulica Jadranska bb, protiv rješenja broj: UP1 03-1-37-5-148-2/17 DGL, od 08.09.2017. godine, tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, Vilsonovo Šetalište broj 10, Sarajevo, u upravnoj stvari zaštite ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 18.12.2018. godine, donio je sljedeću,

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, broj i datum naveden u uvodu, trajno je zabranjeno Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, da odobrava i omogućava pravnim licima stalni pristup ličnim podacima sadržanim u elektronskim evidencijama, s tim da predmetnu upravnu mjeru izvrši bez odgađanja i o tome u roku od 15 dana od dana prijema rješenja pismeno obavjesti tuženu uz dostavu dokaza o izvršenju.

Polezeći od odredbe člana 8. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj:19/02 do 74/10), da se upravni spor može voditi protiv konačnog upravnog akta, institucija BiH, ovaj sud je spojio postupak protiv osporenog rješenja tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka, broj i datum naveden u uvodu, radi donošenja odgovarajuće odluke u predmetnom upravnom sporu, u skladu sa načelom ekonomičnosti postupka.

Pritiv osporenog rješenja, blagovremenom tužbom tužitelji su pokrenuli upravni spor zbog povrede pravila postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog

činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U tužbi ukazuju, da je tužitelj Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima i provedbenim propisom, zaključila Sporazum sa pravnim licima, Bankama, o stalom pristupu ličnim podacima klijenata banke. Posebno ukazuje na pogešnu primjenu člana 40. Zakona o zaštiti ličnih podataka i smatra, da je tuženi prije donošenja upravne mjere bio u obavezi predhodno upozoriti na propuste u primjeni zakona i na taj način bi se spriječilo da pravna lica trpe negativne posljedice. Nadalje, u tužbi široko obrazlaže u čemu se ogleda povreda člana 12. pomenutog zakona, kao i pogrešno tumačenje odredbi člana 8. i 9. Zakona o agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka, kao i člana 7a. Pravilnika o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka. Osim toga, smatra da je tužena prekoračila svoja ovlaštenja u pogledu tumačenja naprijed navedenih odredbi provedbenog propisa, jer je Sud BiH jedini nadležan da tumači zakonitost i pravilnost općih upravnih akata. Prema ocijeni tužitelja, osporenim aktom i država trpi štetu jer je uskratila mogućnost naplate taksi za koja je propisana Odlukom o visini naknade za pristup podacima iz evidencije, kojima tužitelj IDDEEA, raspolaže. Konačno, tužitelji predlažu da se tužba uvaži, osporeno rješenje poništi i predmet vrati na ponovni postupak.

U odgovoru na tužbu tužena je predložila da se tužba odbije kao neosnovana iz razloga iznesenih u osporenom rješenju.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj:19/02. Do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga.

Osporenim rješenjem tužene, trajno se zabranjuje tužitelju Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, da odobrava i omogućava pravnim licima stalni pristup ličnim podacima sadržanim u elektronskoj evidenciji, uz obavezu da u roku od 15 dana od dana prijema rješenja obavjesti tuženu o izvršenju naložene mjere.

Iz podataka u spisu i obrazloženja osporenog rješenja proizilazi, da je tužena donijela naprijed navedenu upravnu mjeru, prije svega iz razloga, što je u toku postupka utvrdila da je tužitelj Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH, odobrila i omogućila pristup ličnim podacima građana sadržanim u elektronskim podacima, za 35 pravnih lica, koja pružaju finansijske, telekomunikacione i komunalne usluge, suprotno odredbama člana 11. stav 1. Zakona o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH (u daljem tekstu IDDEEA). Ovo iz razloga, što je pomenutom odredbom propisano da su lični podaci povjerljivi i mogu se prikupljati i obrađivati samo u skladu sa zakonom koji reguliše oblast zaštite ličnih podataka i drugim relevantnim zakonima. Nadalje, posebno je cijenila Sporazume zaključene sa Bankama, kao privrednim subjektima koji pružaju finansijske usluge, kojima je odobren stalni pristup ličnim podacima građana putem web servisa. Osim toga, tužena je posebno cijenila odredbe provedbenog propisa koji je donio Direktor IDDEEA-e tj. Pravilnika o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka, kao i Odluke o visini naknade za pristup podacima iz evidencije, pa je zaključila da je rješenje i Sporazum o slobodnom pristupu podacima iz evidencije suprotno

Zakonu o ličnim podacima BiH, Zakonu o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, kao i odredbama člana 8. stav 2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, stoga što svaka obrada ličnih podataka predstavlja ograničenje privatnosti, pa da bi bila zakonita moraju biti ispunjena tri kumulativna uslova i to da je pristup propisan zakonom, da se vrši u jednom od legitimnih ciljeva i da je neophodan u demokratskom društvu. U toku postupka, tužena je izvršila inspekcijski nadzor uvidom u dokumentaciju tužitelja, te je nakon ocijene svih dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi, zaključila da je tužitelj IDDEEA-a, prekoračila svoja zakonom utvrđenja ovlaštenja, donošenjem rješenja i zaključenjem Sporazuma o slobodnom pristupu ličnim podacima građana, čime je omogućeno finansijskim pravnim licima da neovlašteno pristupaju ličnim podacima građana koji su evidentirani u elektronskim evidencijama, na način što im je omogućeno da ih nesmetano tehnički štampaju, kao izvod iz evidencije, te na taj način dodatno zadiru u privatnost građana i povećavaju rizik za moguću zloupotrebu tako obrađenih ličnih podataka.

Ovo upravno vijeće je mišljenja da je pobijano rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH doneseno pravilnom primjenom materijalnog propisa, nakon prethodno pravilno utvrđenog činjeničnog stanja.

Cilj Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj:49/06 do 89/11), je da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na tajnost u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose. Istovremeno, ovim zakonom osnovana je i Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini i utvrđena njena nadležnost prema kojoj Agencija, kada uoči da je neka obrada ličnih podataka nezakonita, zahtijeva od kontrolora da prekine takvu obradu te nalaže druge mjere, a kontrolor je dužan bez odlaganja preduzeti naložene mjere i o tome u roku od 15 dana pisanim putem informisati Agenciju (član 41. stav 1. Zakona). Stoga je neosnovan prigovor tužitelja, da Agencija za zaštitu ličnih podataka, nije nadležna da tumači pojedine odredbe Pravilnika o načinu pristupa evidencijama i razmjeni.

Zakonom o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 56/08), osnovana je Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH (u daljem tekstu Agencija), kao upravna organizacija u okviru Ministarstva civilnih poslova, koja je zadužena za oblast identifikacionih dokumenata, skladištenje, personalizaciju i transport dokumenata, te centralno vođenje evidencije i razmjenu podataka između nadležnih organa u Bosni i Hercegovini. Nadalje, Agencija sarađuje sa nadležnim organima u BiH, koji su izvorni organi, te drugim organima koji koriste usluge Agencije u skladu sa ovim zakonom. Agencija djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći i ne podrivajući interese bilo koje političke partije, registrovane organizacije ili udruženja, niti bilo kojeg konstitutivnog ili drugog naroda u BiH (član 1 i 3 citiranog zakona). Agencija između ostalog obavlja slijedeće poslove; vrši nabavku, skladištenje, personalizaciju, kontrolu kvalitete i transport identifikacionih dokumenata za potrebe nadležnih organa BiH; održava i upravlja bazama podataka u koje se potranjuju podatci iz evidencije koje su definisane ovim zakonom i

inoformacionih sistema, putem kojih se pristupa navedenim evidencijama; izdaje potvrde o evidencijama i iz evidencija ovlaštenim institucijama i pravnim licima. Agencija je isključivo nadležna za tehničko održavanje i elektronsko arhiviranje podataka i informacija koje se vode u evidencijama jedinstvenih matičnih brojeva, prebivališta i boravišta državljana BiH, ličnih karata državljana BiH i dr., kao i druge evidencije za koje postoji saglasnost izvornih organa, a uz posebnu saglasnost Vijeća ministara BiH, kao javnog dobra na nivou BiH. Agencija nije vlasnik podataka pothranjenih u evidenciji (član 8 stav 1., 3., 4. i 5. citiranog zakona). U skladu sa članom 9. istog zakona, Agencija će omogućiti nesmetan pristup, prenos i razmjenu podataka, koji se vode u evidencijama između nadležnih organa BiH i to izvornim i prijenim organima, a pristup se vrši prema tehničkim i operativnim pravilima koje utvrđuje Agencija i objavljuje u „Službenom glasniku BiH“. Osim toga, lični podaci biće povjerljivi i mogu se prikupljati i obrađivati u skladu sa zakonom koji reguliše oblast zaštite ličnih podataka i drugim relevantnim zakonima (član 10. Zakona). Pravilnim tumačenjem navedenih odredbi nedvojbeno proizilazi, da je Agencija nadležna da obavlja poslove održavanja i upravljanja bazama podataka u koje se podhranjuju jedinstveni matični brojevi, prebivališta i boravišta državljanja BiH i nadležna je izdati podatke o evidenciji i iz evidencije samo ovlaštenim institucijama i pravnim licima, bilo da se radi o izvornim ili prijemnim organima, koji su za to ovlašteni posebnim zakonom u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka. Osim toga, niti jednom odredbom ovog zakona nije propisano da direktor Agencije može donijeti pravila pristupa ličnim podacima, koji su u skladu sa zakonom javno dobro, neovlaštenim pravnim licima, radi obavljanja njihove registrovane djelatnosti. Ovo iz razloga, što se javna ovlaštenja, a to znači i upravljanje javnim dobrom, mogu prenijeti na Javna preduzeća, javne korporacije, komore, agencije i druga pravna lica, samo kada im je to javno ovlaštenje povjereno zakonom (član 2. Zakona o upravi BiH „Službeni glasnik BiH“, broj:32/02 do 102/09).

U konkretnom slučaju, tužena je u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima izvršila inspekcijski nadzor u pogledu primjene Zakona o zaštiti ličnih podataka, tužitelja te je utvrdila da je tužitelj Agencija za identifikaciju dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH, na temelju provedbenog propisa donijela rješenje i zaključila Sporazum o slobodnom pristupu ličnih podataka i to prebivališta i boravišta i JMBG, korisnika usluga bankarskih organizacija i drugih pravnih lica, koji pružaju usluge telekomunikacije i komunalne usluge, protivno svojim zakonskim ovlaštenjima i članu 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Prema ocijeni ovog vijeća, pravilno je odlučila tužena kada je tužitelju Agenciji izrekla upravnu mjeru o trajnoj zabrani odobravanja i omogućavanja neovlaštenim pravnim licima, stalni pristup ličnim podacima sadržanim u elektronskim evidencijama, prije svega iz razloga što se radi o pravnim licima koji nemaju zakonskih ovlaštenja da raspolažu javnim dobrom, pri tome imajući vidu da se radi o pravnim licima, koji sa građanima zaključuju ugovore o pružanju usluga i da se u ugovor unose identifikacioni podaci o primaocu usluga, koji je nosilac ličnih podataka. Stoga je pravilan zaključak tužene da je nesmetan pristup ličnim podacima državljana BiH, protivan zakonu i da je protivan legitimnom cilju kome se teži i obuhvata državnu sigurnost, javni red, spriječavanje otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju i očuvanje autoriteta javne vlasti, kako to proizilazi iz prakse Evropskog suda za ljudska prava i slobode u Strazburu.

Zbog navedenog, ovo sudsko vijeće zaključuje da je tuženi organ pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje na koje je pravilno primjenio materijalni propis, a u postupku nije počinjena povreda pravila postupka koja bitno utiče na pravilnost rješenja.

Iz navedenih razloga, sud je primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 19/02 do 74/10), odlučio kao u dispozitivu ove presude.

ZAPISNIČAR

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA**